

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

21.03.2016
1148/16 Sm

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 16.03.2016 r.

PS.II.431.1.2016

Pani Ilona Nowak
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Wiśniowa 10
29 – 100 Włoszczowa

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli problemowej, która przeprowadzona została w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie w dniach 4 i 7 marca 2016 r.

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332 ze zm.).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, w składzie:

1. Pani Katarzyna Arendarska - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19), upoważnienie nr 148/2016 z dnia 01.03.2016 r. – inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Pani Anna Konieczna – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14), upoważnienie nr 149/2016 z dnia 01.03.2016 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

1. Zgodność zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.
2. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
3. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.
4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

**Za zgodność
z oryginałem**

1

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
6. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

W myśl art 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Zarządzeniem Nr 64/11 z dnia 18 października 2011r. Starosta Włoszczowski wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1. Zgodność zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami i zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W PCPR we Włoszczowie, w zespole do spraw pieczy zastępczej zatrudniony jest jeden koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – pani Małgorzata Sztuka. Koordynator posiada wymagane kwalifikacje określone w art. 78 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.). Pani Małgorzata ukończyła studia wyższe na poziomie I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: resocjalizacja i profilaktyka społeczna. Ukończyła również studia na poziomie II stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika środowiskowa i socjalna. Ponadto pani Małgorzata posiada dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie: pomoc pedagogiczno-psychologiczna i interwencja kryzysowa.

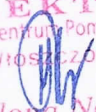
PCPR posiada dokumentację potwierdzającą wykształcenie koordynatora oraz warunki jakie powinna spełniać osoba zatrudniona na tym stanowisku – określone w ustawie.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje swoje zadania w zespole do spraw pieczy zastępczej, którego zadania zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym PCPR we Włoszczowie, a który przyjęty został Uchwałą Nr 104/12 Zarządu Powiatu Włoszczowskiego z dnia 05.10.2012 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego we Włoszczowie.

W zakresie czynności koordynatora ujęte zostały wszystkie zadania określone w art. 77 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, w okresie od marca 2013 r. do 2014 r., uczestniczył w 3 szkoleniach i 1 seminarium, które dotyczyły:

- metod pracy z osobą niepełnosprawną,
- pracy z rodziną metodą Genogramu,
- sytuacji kryzysowych w rodzinie,

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

- nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W roku 2015 do dnia kontroli, koordynator nie uczestniczył w żadnych formach edukacyjnych mających na celu podniesienie kwalifikacji.

2. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Z dokumentacji dotyczącej szkoleń przedstawionej kontrolującym oraz z wykazu szkoleń sporządzonego przez Organizatora wynika, że: w okresie od 2015 r., do dnia kontroli Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej we Włoszczowie zorganizował jedno szkolenie dla rodzin zastępczych. Szkolenie przeprowadzone zostało w dn. 26.10.2015 r. przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Włoszczowie. Tematy spotkania to: „Jak radzić sobie z zachowaniami trudnymi u dzieci.” oraz „Poczytywane myślenie o dziecku – spojrzenie na mocne strony dziecka.” W szkoleniu uczestniczyło 19 osób z rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu włoszczowskiego.

3. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzin zastępczych. Spotkania odbywają się raz w miesiącu w siedzibie Starostwa Powiatowego. W spotkaniach grupy uczestniczy psycholog. Celem spotkań jest wzajemne wspieranie się rodzin zastępczych m.in. poprzez kontakt z innymi rodzinami, poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych, pomoc opiekunom zastępczym w ich problemach związanych z opieką nad dziećmi oraz zintegrowanie środowiska rodzin zastępczych. Uczestnicy w trakcie spotkań mogą porozmawiać i wymienić się swoimi doświadczeniami, a także uzyskać informacje i wsparcie w nurtujących ich problemach związanych z funkcjonowaniem rodziny.

W 2015 r. odbyło się 11 spotkań grupy wsparcia. W spotkaniach tych uczestniczyło 10 rodzin zastępczych (2 niezawodowe i 8 spokrewnionych), a łączna liczba osób biorących udział w grupach wsparcia to 11. W bieżącym roku natomiast odbyły się 2 spotkania, w których uczestniczyło średnio 6 osób. W trakcie spotkań podjęto temat szacunku wobec dziecka, rozszerzania granic wyznaczonych dziecku z biegiem wieku i rozwoju dojrzałości emocjonalno – społecznej, a także wzmacniania w dziecku poczucia sprawności i autonomii. Spotkania grupy są dokumentowane w postaci notatek służbowych oraz list obecności uczestników.

Ponadto osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą Organizator zapewnia wsparcie w postaci rodziny pomocowej. Piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej w szczególności w okresie: czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniu lub pobytem w szpitalu, a także nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż na terenie powiatu włoszczowskiego funkcjonuje jedna rodzina pomocowa. Z analizy dokumentacji dotyczącej rodziny pomocowej wynika, iż rodzina ta spełnia wszystkie wymagania określone w art. 74 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W kontrolowanym

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

**Za zgodność
z oryginałem**

mgr Ilona Nowak

okresie tj. od stycznia 2015 r. do dnia kontroli żadna z rodzin zastępczych nie korzystała ze wsparcia rodziny pomocowej.

4. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Zadanie realizowane jest poprzez organizowanie spotkań w ramach grupy wsparcia, w trakcie których omawiane są metody wychowawcze, prawidłowość komunikacji z dzieckiem, itp. W przypadku zdiagnozowania problemu u osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą realizowane jest indywidualne poradnictwo oraz wzmacnianie kompetencji i umiejętności wychowawczych lub skierowanie rodziny do skorzystania z poradnictwa specjalistycznego. W ten sam sposób udzielana jest również pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. Dotyczy to w szczególności wsparcia np. w postaci terapii prowadzonej przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną, pomoc logopedy, rehabilitanta czy innego specjalisty.

Ponadto indywidualne poradnictwo z osobami sprawującymi pieczę zastępczą prowadzone jest przez psychologa zatrudnionego w PCPR, w zakresie: psychologii, psychoedukacji i wsparcia psychologicznego. W 2015 r. ze wsparcia psychologa skorzystało 3 dzieci umieszczonych w pieczy oraz 1 opiekun zastępczy. Ponadto psycholog wraz z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczy w wizytach u rodzin zastępczych, w trakcie których również służy pomocą i wsparciem. Psycholog prowadzi coroczny rejestr spotkań, który zawiera następujące dane: datę spotkania, imię i nazwisko klienta, uwagi. Z każdego spotkania sporządzane są również notatki zawierające informacje: dane klienta, datę spotkania, czego dotyczył zgłaszany problem, informacje o formach udzielonej pomocy.

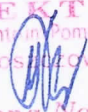
5. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

PCPR we Włoszczowie zatrudnia radcę prawnego na umowę zlecenie, który udziela porad zazwyczaj w środy w godzinach od 8.00 – 12.00 (dzień oraz godziny ulegają zmianie w zależności od potrzeb).

Radca prawny prowadzi karty usług poradnictwa prawnego, które zawierają: dane klienta: imię i nazwisko, adres zamieszkania, opis przedmiotu poradnictwa, rodzaj i zakres pomocy prawnej, forma udzielonego poradnictwa (osobista, telefoniczna, elektroniczna), datę wizyty, podpis klienta, podpis doradcy, termin kolejnego spotkania (jeśli takowe ma się odbyć).

Radca prawny udziela porad prawnych/pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności z zakresu prawa rodzinnego.

W okresie od stycznia 2015 do dnia kontroli, radca prawny udzielił porad prawnych osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w zakresie prawa cywilnego; prawa rodzinnego (np. pomoc w sporządzeniu wniosku o pozbawienie władzy rodzicielskiej, zakazu osobistej styczności z dzieckiem, pozwu o alimenty); prawa spadkowego (np. pomoc w sporządzeniu testamentu; prawa pracy (np. analiza umowy o dzieło, omówienie przesłanek wypowiedzenia umowy o pracę, rozwiązania umowy o pracę, omówienie czasu pracy, godzin nadliczbowych).

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie

mgr Ilona Nowak

**Za zgodność
z oryginałem**

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z dyrektorem PCPR, koordynatorem, psychologiem oraz pracownikiem socjalnym;
- analizy dokumentacji: dokumentacji dotyczącej kwalifikacji koordynatora, informacji pisemnych sporządzonych przez dyrektora i pracowników na potrzeby kontroli, dokumentacji radcy prawnego, akt osobowych rodzin zastępczych oraz innej dokumentacji dotyczącej zakresu kontroli.

Uwagi i wnioski dotyczące realizacji przez jednostkę zadań w kontrolowanym zakresie:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włoszczowie zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
2. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 78 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także uczestniczył w szkoleniach/kursach doskonaląc swoje umiejętności.
3. W okresie od 2015 r., do dnia kontroli Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej we Włoszczowie zorganizował jedno szkolenie dla rodzin zastępczych, które przeprowadzone zostało w dn. 26.10.2015 r. przez pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Włoszczowie.
4. Organizator zapewniał pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.
5. Zadanie dotyczące prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej realizowane było poprzez grupę wsparcia lub kierowanie osoby/rodziny do specjalisty.
6. Poradnictwo z osobami sprawującymi pieczę zastępczą prowadzone było również przez psychologa zatrudnionego w PCPR, w zakresie: psychologii, psychoedukacji i wsparcia psychologicznego.
7. Radca prawny zatrudniony w PCPR we Włoszczowie udzielał porad prawnych/pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności z zakresu prawa rodzinnego.

Mając na uwadze powyższe nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Katarzyna Freudenberg
.....
Anna Kamińska
.....
(osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Anna Górnalski
.....
(zarządzający kontrolę)
Wydziału Polityki Społecznej

**Za zgodność
z oryginałem**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
we Włoszczowie
Ilona Nowak
mgr Ilona Nowak